

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS TAZRIA • MAAMAR 4

וביום השמיני ימול וגו'

« Au huitième jour, il sera circoncis »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/tazria/4/

1 וביום השמיני ימול וגו'.

« Et le huitième jour, il sera circoncis », etc.

2 למנצח על השמינית על מילה שניתנה בשמיני. שבמרחץ ראה א"ע [את עצמו] ערום כו'. כיון שנזכר

במילה נתיישרה דעתו כו' כדאיתא במנחות דף מ"ג ע"ב. וכן הוא ג"כ בירושלמי סוף מסכת ברכות.

« Pour le chef de chœur, sur la huitième » : au sujet de la circoncision, qui fut donnée le huitième [jour]. Car, dans les bains publics, [David] se vit nu, etc. ; lorsqu'il se souvint de la circoncision, son esprit s'apaisa, etc., comme il est rapporté dans Menachos, folio 43b. Il en est de même dans le Talmud de Jérusalem, à la fin du traité Berachos.

3 וצריך להבין למה היתה השירה על שניתנה בשמיני דוקא. אך הנה כתיב וביום השמיני ימול כו'

ואפילו בשבת שמילה דוחה שבת.

Il nous faut maintenant comprendre pourquoi le chant portait précisément sur le fait qu'elle ait été donnée le huitième [jour]. Or, il est écrit : « Le huitième jour, il sera circoncis », etc., et cela même lorsque le huitième jour tombe Chabbat, car la circoncision repousse Chabbat.

ולהבין יתרון ומעלה שיש במילה שהיא ביום השמיני לדחות מעלת ומדרגת קדושת השבת, צריך

להקדים ענין השבת כי בו שבת כו'.

Pour comprendre l'avantage et la supériorité que possède la circoncision, qui a lieu le huitième jour, [et qui lui permettent] de repousser l'éminence et le rang de la sainteté de Chabbat, il faut d'abord expliquer la notion de Chabbat : « car en lui Il s'est reposé », etc.

4 ושורש הדברים הוא כי הנה כל המלאכות שבימות החול ל"ט מלאכות החורש והזורע כו' הם כחי

תיקון ובירור להעלות מכח הצומח אשר בארץ להצמיח כל מאכל אשר יאכל האדם וחי בהם

La racine de la question est la suivante. Tous les travaux des jours de semaine, les trente-neuf travaux — labourer, semer, etc. — relèvent de la réparation et du raffinement (tikoun et birour) : ils élèvent la force végétative qui se trouve dans la terre afin de faire pousser toute la nourriture dont l'homme se nourrit et par laquelle il vit ;

כי הוא יברך על המאכל בתחלה ובסוף וממשיך בו קדושה וגם אח"כ כשמקבל חיות מזה המאכל נכלל חיות המאכל בחיות האדם ומתחזק כחו ושכלו ובכח

car il prononce une bénédiction sur la nourriture avant et après l'avoir consommée, et y fait pénétrer la sainteté ; puis, lorsqu'il reçoit aussi de cette nourriture sa force vitale (force vitale), la force vitale de la nourriture s'intègre à celle de la personne, et sa force ainsi que son intellect s'en trouvent renforcés ; et avec la force

ושכל זה מתפלל ולומד ומקיים מצות לכך גם חיות המאכל עולה עמו ונכלל באחד ואהבת כו', ועד"ז הן כל המלאכות כאפיה ובישול שהן תיקון המאכל שיהא ראוי לאכילת אדם.

et l'intellect qui en proviennent, il prie, étudie et accomplit les mitsvot. Ainsi, la force vitale de la nourriture s'élève elle aussi avec lui et s'intègre à l'Un et à « Tu aimeras », etc. De même, tous les travaux, tels que la cuisson au four et la cuisson, réparent la nourriture afin qu'elle soit propre à la consommation humaine.

5 וכן האורג שני חוטין כו' וכיוצא בו הוא תיקון להיות ראוי ללבושי האדם. והכונה וכיוצא בו הוא תיקון להיות ראוי לבית אשר ידור בו האדם,

De même, tisser deux fils, etc., et les travaux semblables constituent une rectification, afin que [la matière] puisse servir aux vêtements d'une personne ; construire et les travaux semblables constituent une rectification, afin que [la matière] puisse servir à une maison où une personne habitera.

כי דרך כלל כל המלאכות כולן הן במזונות ולבושים ובתים הן היכלות כו' כמ"ש במ"א וכל בירור זה הוא מרפ"ח ניצוצין שנפלו בשבה"כ [בשבירת הכלים] כבי"ע

Car, de manière générale, tous les travaux, sans exception, concernent la nourriture, les vêtements et les maisons ; ceux-ci sont des héikhalot (chambres), etc., comme cela est expliqué ailleurs. Et toute cette élévation concerne les 288 étincelles qui sont tombées, lors du brisement des réceptacles, dans Béria, Yetsira et Assiya,

וצריך להעלותם מבי"ע לאצילות כי אצילות הוא עולם התיקון שכבר נתקן שלא ע"י האדם אך התיקון של האדם הוא בבי"ע שניתן להאדם לתקן ולברר כו' (ועמ"ש בפ' בראשית בביאור ע"פ כי כאשר השמים החדשים).

et il faut les élever de Béria, Yetsira et Assiya vers Atsilout. Car Atsilout est le Monde du Tikoun (rectification), qui a déjà été rectifié, non par l'homme ; mais la rectification de l'homme s'accomplit en Béria, Yetsira et Assiya, qui ont été confiés à l'homme pour qu'il les rectifie et les raffine, etc. (Voir aussi ce qui est écrit dans la paracha Béréchit, dans l'explication du verset « Car, comme les nouveaux cieux ».)

וזוהי עבודת האדם ימי החול, אבל בשבת אין בו בירור ותיקון כלל רק האכילה היא מלמעלה למטה צדיק אוכל לשובע נפשו כו'

Telle est la tâche de l'homme pendant les jours de semaine. Mais le Chabbat, il n'y a aucune élévation ni rectification ; au contraire, le repas s'effectue de haut en bas : « Le juste mange à satiété pour son âme », etc.

(כמ"ש בת"א [בתורה אור] פ' חיי שרה בד"ה יגלה לן טעמי כו') והן תלת סעודתי דשבתא ג"פ [ג' פעמים] ביום השביעי, תלת זימנין נטיף טלא דעתיקא כו'

(comme cela est expliqué dans Torah Ohr, paracha 'Hayé Sarah, dans le discours commençant par « Qu'Il nous révèle les raisons », etc.). Ce sont les trois repas du Chabbat, trois fois au cours du septième jour : trois fois la rosée d'Atika (l'Ancien) s'écoule, etc.,

שהוא מבחי' ענג העליון ויכל אלהים ביום השביעי ויכל לשון כלות הנפש מחמת תענוג דהיינו שהמשיך תענוג העליון

qui provient du niveau du plaisir suprême. « Et D.ieu acheva (vaykhal) le septième jour » : vaykhal exprime kelot hanéfech, l'aspiration ardente de l'âme, sous l'effet du plaisir ; c'est-à-dire qu'Il fit descendre le plaisir suprême.

והוא המ"ד [המ"ן דוכרין] שמברר המ"נ [המ"ן נוקבין] שכל ההעלאה שבימי החול הוא בחי' מ"נ [מ"ן נוקבין] ובשבת נמשך המ"ד [המ"ן דוכרין] באצ"י בעולם התיקון שהוא מבחי' מ"ה [שם מ"ה]

Et cela correspond aux mayin doukhrin (eaux masculines) qui raffinent les mayin noukvin (eaux féminines). Car toute l'élévation des jours de semaine relève du niveau des mayin noukvin, et le Chabbat, les mayin doukhrin descendent dans Atsilout, dans le Monde du Tikoun, qui relève du niveau de [le Nom] Mah (45),

כי ההעלאות דמ"נ [דמ"נ נוקבין] הוא מבחי" ב"ן [שם ב"ן] והתיקון הוא המ"ד [המ"ד דוכרין] שנמשך ממ"ה [משם מ"ה] המברר הב"ן [השם ב"ן] וזהו אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] שאחר אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] מי שטרח בע"ש [בערב שבת] כו', ועיין מ"ש מזה ע"פ ראו

car les élévations des mayin noukvin relèvent du niveau de [le Nom] Ban (52), et la rectification correspond aux mayin doukhrin qui descendent de Mah et raffinent Ban. C'est là l'éveil d'en haut qui suit l'éveil d'en bas : « Celui qui a peiné la veille du Chabbat », etc. Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet à propos du verset « Voyez

כי ה' נתן לכם השבת והיינו שכפי ערך עלי"י [עלייה] הב"ן [השם ב"ן] המתברר כך ערך המשכת המ"ד [המ"ד דוכרין] המברר וכמ"ש וירא אלקים את כל אשר עשה

que D.ieu vous a donné le Chabbat. » C'est-à-dire que la mesure de l'élévation du Ban qui est raffiné détermine celle de l'effusion des mayin doukhrin qui le raffinent. Comme il est écrit : « Et D.ieu vit tout ce qu'Il avait fait,

והנה טוב מאד שהוכשר בעיניו מאד לכך ויכולו שנכללו בתענוג עליון וכלתה נפשם כו' ומזה נמשך להיות ויכל ביום השביעי, וזהו ענין כי בו שבת כאדם ששובת ממלאכתו שהיה טרוד בה

et voici, cela était très bon » : cela était tout à fait conforme à Son désir. C'est pourquoi « Vaykhoulou (ils furent achevés) » : ils furent inclus dans le plaisir supérieur, et leur âme s'épuisa dans le désir, etc. De là découla « Et Il acheva (vaykhal) le septième jour ». Tel est le sens de « car en lui, Il se reposa » : comme un homme qui se repose du travail auquel il était occupé,

כמו אם הוא מטריד שכלו לכתוב איזה דבר שאזי השכל מלוכש במעשה הכתיבה וכששובת חוזר השכל למקורו כו', כך נכללו כל ההעלאות בעולם התיקון

comme lorsqu'il applique son esprit à écrire quelque chose : son intellect est alors investi dans l'acte d'écrire ; lorsqu'il s'arrête, l'intellect revient à sa source, etc. De même, toutes les élévations furent incluses dans le Monde de Tikoun.

ולכן אין בו מלאכה מפני שכבר נשלם הבירור מעבודת האדם ממטה למעלה אלא הוא המשכת המ"ד [המ"ד דוכרין] באצילות עולם התיקון וכל זה הוא ענין השבת:

C'est pourquoi il n'y a pas de travail en ce jour : le raffinement accompli par le service de l'homme, d'en bas vers le haut, est déjà achevé. Il s'agit plutôt de l'effusion des mayin doukhrin dans Atsilout, le Monde de Tikoun. Tout cela constitue le sens du Chabbat.

6 ב אבל מילה היא מדרגה הגבה מאד נעלה מבחי' אצילות שניתנה בשמיני דהנה כל הז' מלכים וימלוך וימת כו'

2. Mais la circoncision est un niveau infiniment plus élevé que celui d'Atsilout, car elle fut donnée le huitième jour. En effet, au sujet de chacun des sept rois, il est dit : « Il régna... et il mourut », etc.,

עד מלך השמיני הוא הדר שרש התיקון הוא יסוד דא"ק [דאדם קדמון] שמשם הארת מ"ה [שם מ"ה] שהוא ממצחא דא"ק [דאדם קדמון], (ויסוד דא"ק [דאדם קדמון] הוא המשפיע בחי' פנימי)

jusqu'au huitième roi, Hadar, qui est la racine du Tikoun, à savoir le Yessod d'Adam Kadmon ; c'est de là que vient la lumière de Mah, issue du front (Metsakh) d'Adam Kadmon. (Et le Yessod d'Adam Kadmon est ce qui dispense le niveau intérieur.)

שהוא למעלה מבחי' מ"ה [שם מ"ה] שבאצי' שכבר נמשך ונתלבש בעולם התיקון אבל שרש שם מ"ה [שם מ"ה] למעלה בא"ק [באדם קדמון] הוא גבוה מאד ונשא ממעלת מדרגת אצילות

Cela est supérieur au niveau de Mah dans Atsilout, qui a déjà été attiré vers le bas et revêtu dans le Monde du Tikoun ; mais la racine du Nom Mah, au-dessus, dans Adam Kadmon, est très élevée et sublime, bien au-dessus du rang du niveau d'Atsilout.

(וזהו כתר עליון כו' מלגאו איהו שם מ"ה דאיהו אורח אצי' כו' ועד"ז בא"ק [באדם קדמון] שהוא כתר דכללות וע' בד"ה ענין האכות הן הן המרכבה ומשם יוכן למה נק' ז"א ג"כ שם מ"ה, ועמ"ש בביאור דמזוזה מימין בענין אור שהוא ג"כ בכתר ובז"א)

(Et c'est là le sens de « Kéter Elyon, etc. ; à l'intérieur, c'est le Nom Mah, qui est la voie d'Atsilout », etc. ; il en va de même dans Adam Kadmon, qui est le Kéter de l'ensemble [klalout]. Voir le discours intitulé « La question des Patriarches, qui sont le Char » ; on comprendra ainsi pourquoi Zeir Anpin aussi est appelé le Nom Mah. Voir également ce qui est écrit dans l'explication de « La mezouza à droite », à propos de l'avir (air), qui se trouve également dans Kéter et dans Zeir Anpin.)

ונק' רעוא דכל רעוין פ"י מקור כל הרצונות קדמון לכל הקדומי' [הקדומים] כי בריאת העולמות הוא מפני שכשעלה ברצונו כו'

Et il est appelé « la Volonté de toutes les volontés » (raava de'khol raa'vin), c'est-à-dire la source de toutes les volontés, qui précède tout ce qui est primordial. Car la création des mondes tient au fait que, lorsque Sa volonté s'éleva, etc. ;

אבל להיות רצון לרצון דלאו מכל מדות כו' הוא מבחי' רעוא דכל רעיון ונקי' אדם קדמון לכל הקדומים, mais le fait qu'il y ait une volonté de vouloir, en Celui qui «n'est d'aucun des attributs», etc., relève du niveau de la Volonté de toutes les volontés. Et ce niveau est appelé Adam Kadmon, primordial avant tout ce qui est primordial,

שהוא לפני האצי' עד שאין ערוך אליו אפי' [אפילו] בחי' אצי' שהיא בחי' חכמה וכתוב כולם בחכמה עשית שחכמה ועשייה שוים שם

car il est antérieur à Atsilout, au point que même le niveau d'Atsilout, qui est celui de la 'Hokhma, n'a aucun rapport avec lui. Et il est écrit : «Tu les as tous faits avec sagesse ('hokhma)» : là, la 'Hokhma et l'Assiya (l'action) sont égales.

(והיינו ע"ד שנתבאר בפ' וירא בד"ה אנת הוא חד ולא בחושבן דקאי על כתר עליון שאינו ערוך אליו כלל כי התהוות החכמה מהכתר הוא מאין ממש כו' ע"ש באריכות.

(Cela correspond à ce qui est expliqué dans la paracha de Vayéra, dans le discours intitulé «Tu es Un, mais non selon un nombre», qui traite de Kéter Elyon, auquel rien n'est comparable, car la venue à l'existence de la 'Hokhma à partir de Kéter est issue du néant absolu, etc. Voir là-bas en détail.)

ומבואר בע"ח [בעץ חיים] שמ"א פ"ד ובשע"ק [ובשערי קדושה] ח"ג [חלק ג'] שער א' שדרך כלל אצילות הוא חכמה וא"ק [ואדם קדמון] הוא כתר כו')

Et il est expliqué dans Etz Chaim, Sha'ar 41, chapitre 4, et dans Sha'arei Kedushah, partie III, Porte 1, qu'en règle générale, Atsilout correspond à 'Hokhma et Adam Kadmon à Kéter, etc.)

ולכן שבת נוהגת בכל מקום לפי שבחי' ומדרגת אצילות יכולה להתפשט ולהתלבש אפי' [אפילו] במקום שיש זה לעומת זה מפני שהאצילות היא עולם התיקון שכבר ניתקן ונתלבש ובהתלבשות

C'est pourquoi le Chabbat s'applique partout : le niveau et le rang d'Atsilout peuvent se déployer et s'investir même dans un endroit où se trouve « l'un en face de l'autre », puisque Atsilout est le Monde du Tikoun, qui a déjà été rectifié et investi. Et par cet investissement,

הנה הע"ס [העשר ספירות] דאצילות מלובשים בבריאה ובריאה ביצירה ויצירה בעשייה עד שנמצא שיש התלבשות אצילות בעשייה ג"כ (וכמ"ש בספר הגלגולים פרק כ' הובא בסש"ב [בספר של בינונים]).

les dix Séfirot d'Atsilout sont investies dans Béria, Béria dans Yetsira et Yetsira dans Assiya, si bien qu'il apparaît qu'Atsilout est également investi dans Assiya (comme il est écrit dans Sefer HaGilgulim, chapitre 20, cité dans Sefer Shel Beinonim [Tanya]).

ובהתלבשות זו נמצא שיש זה לעומת זה ואפילו כנגד עולם האצילות יש קליפות ויש אריך דקליפה דאצילות כו' וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אברהם שיצא ממנו ישמעאל ויצחק שיצא ממנו עשו ורישי' [ורישיה] דעשו בעטפוי דיצחק

Et dans cet investissement, il apparaît qu'il y a « l'un en face de l'autre » : même en face du Monde d'Atsilout, il y a des kelipot, ainsi qu'un Arikh de la kelipa d'Atsilout, etc. ; comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Avraham, dont est issu Yichmaël, et Yits'hak, dont est issu Essav » ; et « la tête d'Essav est dans le sein de Yits'hak »,

כי עשו הוא ז"א דקליפה דאצילות כו' רק שמעמד ומצב קליפות דאצילות הם בבריאה ומ"מ יונקים החיות מאצילות כו'

car Essav est le Zeir Anpin de la kelipa d'Atsilout, etc. Cependant, les kelipot d'Atsilout ont leur station et leur position en Béria, mais elles puisent néanmoins leur force vitale dans Atsilout, etc.

ולכן אפילו במקום הקליפות יכול להיות התפשטות הארת קדושת שבת לישראל ואין הקליפות מונעים ומעכבים כו' מאחר שהוא דרך התלבשות כנ"ל.

C'est pourquoi, même dans le lieu des kelipot, la lumière de la sainteté du Chabbat peut se déployer pour Israël, et les kelipot ne l'en empêchent ni ne la retiennent, etc., puisqu'elle vient par voie d'investissement, comme mentionné plus haut.

7 וזהו דוקא ענין שבת שהוא אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] לפי האתעדל"ת [האתערותא דלתתא] שהיא מבחינת התיקון מ"ד [מיינ דוכרין] דמ"ה [דשם מ"ה] לברר המ"ן [המיינ נוקבין] דב"ן [דשם ב"ן].

Et tel est précisément le sens du Chabbat : il est un éveil d'en haut proportionné à l'éveil d'en bas, et relève du niveau du tikoun, des mayin dekhourin de Mah, qui raffinent les mayin noukvin de Ban.

אבל יש אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] שהיא הגבה מאד נעלה מכפי אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] שאין אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] מגעת שם והיינו בחי' א"ק [אדם קדמון]

Mais il existe un éveil d'en haut infiniment plus élevé que [ce qui correspond à] l'éveil d'en bas, car celui-ci ne peut atteindre jusque-là ; il s'agit du niveau d'Adam Kadmon,

שהוא לפני אצילות שאינו מתלבש כלל בעולמות ושם הוא מקום המילה שהערלה חופפת ומסתר על גילוי זה שא"א לו להתגלות במקום שיש ערלה וקליפה ח"ו [חס ושלום]

qui précède Atsilout et ne s'investit nullement dans les mondes. C'est là que se trouve le lieu de la circoncision : le prépuce recouvre et dissimule cette révélation, car elle ne peut se révéler là où se trouvent un prépuce et une kelipa, à D.ieu ne plaise.

וזהו ואתה את בריתי תשמור אתה וזרעך אחרריך לדרתם כו' וערל זכר אשר לא ימול כו'

Tel est le sens de : « Et toi, tu garderas Mon alliance, toi et ta descendance après toi, dans leurs générations », etc., et de : « Un mâle incirconcis qui ne sera pas circoncis », etc.,

ונכרתה הנפש ההיא כו', וצ"ל מילה מלשון כריתה כמו אמילם כו' ומלשון מוללין מלילות וגם מל מלשון גילוי

« cette âme sera retranchée », etc. Il faut comprendre que le mot milah désigne une coupure, comme dans « Je les retrancherai » (amilam), etc., et qu'il vient aussi de l'expression moleilin mei-lot (« frottent les épis ») ; mal signifie également révéler,

דהיינו שיהא גילוי בחינת א"ק [אדם קדמון] שאע"פ [שאף על פי] שלא שייך בו התלכשות מ"מ הארת גילוי זה מוכרח להיות בישראל דוקא.

c'est-à-dire qu'il y ait une révélation du niveau d'Adam Kadmon : bien que l'investissement ne s'applique pas à lui, la lumière de cette révélation doit néanmoins être présente en Israël précisément.

(וזהו ענין שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] בענין מילה בשמיני כדי שיעבור עליו שבת אחת כי אחר שנמשך בחינת הגלוי דשבת שהיא האתעדל"ע [האתערותא דלעילא] שע"י האתעדל"ת [האתערותא דלתתא]

(Tel est le sens de l'enseignement de nos Sages, de mémoire bénie, au sujet de la circoncision au huitième jour : « afin qu'un Chabbat passe sur lui ». Car, une fois que la révélation du Chabbat a été attirée, c'est-à-dire l'éveil d'en haut qui vient par l'éveil d'en bas,

אזי יכול להיות נמשך ומתגלה בו האתעדל"ע [האתערותא דלעילא] שהיא הגבה מאד נעלה מאתעדל"ת [מאתערותא דלתתא] שזהו ענין המילה ועמ"ש בענין פתחי לי כו' ואני אפתח לך כו' בד"ה אני ישנה).

alors l'éveil d'en haut, infiniment plus élevé que l'éveil d'en bas, peut être attiré et révélé en lui ; tel est le sens de la circoncision. Voir ce qui est écrit à propos de « Ouvre pour Moi », etc., et de « et Moi, Je t'ouvrirai », etc., dans le discours qui commence par « Je dors ».)

וראשונה לא נצטוו אלא במילה להסיר הערלה הגסה והקשה ואח"כ במדבר נצטוו על הפריעה ג"כ להסיר עור הדק ג"כ שיהיה גילוי יותר כו'

Au début, ils ne reçurent de commandement que concernant la mila, afin d'enlever le prépuce épais et dur ; ensuite, dans le désert, ils reçurent également le commandement de la péri'a, afin d'enlever aussi la fine membrane, pour qu'il y ait une révélation plus grande, etc.

משא"כ בגילוי בחינת אצילות שם מ"ה [שם מ"ה] שבעולם התיקון מאחר שהוא ע"י התלבשות אין הקליפות מונעים ומעכבים

Il n'en va pas ainsi de la révélation du niveau d'Atsilout, le Nom Mah du Monde de Tikkoun : puisqu'elle vient par le biais d'un habillage, les kelipot ne l'empêchent ni ne la retardent.

ולכן היה אברהם נביא גם קודם המילה וכמה נבואות דבר עמו הקב"ה קודם המילה ויאמר ה' אל אברם שהיה מרכבה לבחינת אצילות,

C'est pourquoi Avraham fut prophète même avant la circoncision, et le Saint béni soit-Il lui adressa de nombreuses prophéties avant la circoncision : « Et D.ieu dit à Avram » ; car il était un char (merkava) pour le niveau d'Atsilout.

אבל כדי שיאיר עליו גילוי יסוד דא"ק [דאדם קדמון] נצטווה על המילה דוקא להכרית הערלה החופפת כו' שבהארה זו

Mais, afin que la révélation du Yessod d'Adam Kadmon brille sur lui, il reçut spécifiquement le commandement de la circoncision, pour retrancher le prépuce qui le recouvre, etc. ; car par cette lumière

הנה הערלה מסתרת ומעלמת מלהאיר גילוי כזה שהוא בלי התלבשות כלל שהארה זו אינה מלובשת בגדר עלמין כלל מקום מלך השמיני כו'.

le prépuce dissimule et occulte, empêchant ainsi de briller une telle révélation, qui est entièrement dépourvue d'habillage ; car cette lumière n'est pas du tout habillée dans les limites des mondes : [c'est] le lieu du huitième roi, etc.

וזאריז"ל [וזהו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] בירושלמי ספ"ג [סוף פרק ג'] דנדרים אמר רבי אלעזר בי רבי אבינא מצוות שבת מלא (בשני ווי"ן דכתיב ואת שבת קדשך להם הודעת ומצוות וחוקים וכ"ה ברבות בשלח ס"פ כ"ה) להודיעך שהיא

Et c'est ce que nos Sages, de mémoire bénie, ont dit dans le Talmud de Jérusalem, à la fin du chapitre 3 de Nedarim : « Rabbi Elazar fils de Rabbi Avina a dit : "Le mot mitsvot relatif au Chabbat est écrit sous sa forme pleine" (avec deux vav, comme il est écrit : "Tu leur as fait connaître Ton saint Chabbat, ainsi que les mitsvot et les lois" ; il en est de même dans Midrash Rabbah, Beshalach, fin de la section 25), "pour t'enseigner qu'il

שקולה כנגד כל מצותיה של תורה (ועמ"ש מזה בד"ה ראו כי ה' נתן לכם השבת)

est équivalent à toutes les mitsvot de la Torah » (et voyez ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par « Voyez que D.ieu vous a donné le Chabbat ») ;

והמילה דוחה אותה משל לשני מטרונות שהיו באות זו על גב זו ואין אתה יודע איזו גדולה מחברתה זו שהיא יורדת מפני חברתה את יודע שחברתה גדולה ממנה כו',

« et la circoncision le repousse. C'est comme l'histoire de deux matrones qui marchaient l'une à côté de l'autre : vous ne savez pas laquelle est supérieure à l'autre ; mais celle qui s'écarte devant l'autre vous fait savoir que l'autre est supérieure à elle », etc.

ועיין כעין לשון זה ברבות ס"פ בא פ' י"ט והיינו שע"י המילה נמשך ומאיר בבחינת מלי' מבחינה העליונה יותר (ועיין זח"א [זהר חלק א'] פ"ט א' צ"ח א').

Voyez une formulation semblable dans Midrash Rabbah, à la fin de la paracha Bo, section 19. Cela signifie que, par la circoncision, [la lumière] est attirée et brille dans le niveau de Mal'hout depuis un niveau supérieur (voir aussi Zohar I, 89a et 98a).

וזהו מאריז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] במשנה ספ"ג [סוף פרק ג'] דנדרים גדולה מילה שנכרתו עליה שלש עשרה בריתות ופ"י במק"מ [במקדש מלך] פ' פנחס דרל"ג ע"ב

C'est là le sens de l'enseignement de nos Sages, de mémoire bénie, dans la Michna, à la fin du chapitre 3 de Nedarim : « Grande est la circoncision, car treize alliances ont été conclues à son sujet. » Et le Mikdash Melech, sur la paracha Pinchas, folio 233b, l'explique ainsi :

דהיינו שנמשך מיסוד דא"א שיש בו י"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] שהם י"ג מדות הרחמים שזהו למעלה מבחינת שבת

cela signifie que cela est attiré depuis le Yessod d'Arieh Anpin, où se trouvent les treize tikouné dikna (ornements de la barbe), qui sont les Treize Attributs de miséricorde; cela se situe au-dessus du niveau du Chabbat,

שהוא מבחינת חכמה מוחין דאבא ועמ"ש בד"ה שבת שבתון הוא לכם והמשכה זו נמשך בבחינת מלכות וע"כ נקראת עי"ז מטרוניתא יותר גדולה:

lequel relève du niveau de la 'Hokhma, les mo'hin d'Abba; voyez ce qui est écrit dans le discours qui commence par «C'est un Chabbat de repos pour vous.» Cet influx est attiré dans le niveau de Mal'hout; c'est pourquoi, grâce à cela, elle est appelée la matrone supérieure.

8 ג וזהו ענין מ"ש בת"ז [בתיקוני זהר] תמן מל תמן נצח כי כל התפשטות אורות עליונות מריש כל דרגין הוא רק מבחינת נה"י [נצח הוד יסוד] דא"ק [דאדם קדמון] ולמעלה מנה"י [מנצח הוד יסוד] לית מחשבה תפיסא ביה ואין שם שום גילוי ולא

3. Tel est le sens de ce qui est écrit dans le Tikkunei Zohar: «Là où il y a mal, il y a Netsa'h.» Car toute émanation des lumières supérieures, depuis la Tête de tous les degrés, ne provient que du niveau de Netzach, Hod et Yessod d'Adam Kadmon; au-dessus de Netzach, Hod et Yessod, aucune pensée ne peut Le saisir, et il n'y a là aucune révélation. Et ce n'est pas...

כמו שאר פרצופי אצילות עתיק וא"א ואי"א [ואבא ואימא] כ"י שהז"ת [שהז"ת תחתונות] דעתיק הם מלובשים בא"א וכן ז"ת [ז"ת תחתונות] דא"א מלובשים בא"א [באבא ואימא] כ"י

comme dans les autres partzoufim (configurations) d'Atsilout — Atik, Arieh Anpin, Abba et Imma, etc. — où les sept Séfirot inférieures d'Atik sont revêtues dans Arieh Anpin, et de même, les sept Séfirot inférieures d'Arieh Anpin sont revêtues dans Abba et Imma, etc.

וע"ז אמר אבא אחיד ותליא בחסד הוא חסד דא"א ואימא אחיד ותליא בגבורה הוא גבורה דא"א שא"א [שאבא ואימא] הם המלבישים זרועות דא"א כ"י אבל בא"ק [באדם קדמון] אינו כן רק הנה"י [הנצח הוד יסוד] לבד כ"י.

Et c'est à ce sujet qu'il est dit: «Abba est attaché à 'Hessed et y est suspendu», c'est-à-dire au 'Hessed d'Arieh Anpin, «et Imma est attachée à la Guevoura et y est suspendue», c'est-à-dire à la Guevoura d'Arieh Anpin; car Abba et Imma revêtent les bras d'Arieh Anpin, etc. Mais il n'en est pas ainsi dans Adam Kadmon: seuls Netzach, Hod et Yessod sont présents, etc.

9 וזהו תמן נצח פי' נצח דא"ק [דאדם קדמון] דהיינו גילוי ההשפעה שההשפעה היא מצד החסד ונצח הוא ענף החסד,

Et c'est là [le sens de] «il y a Netsa'h»: le Netsa'h d'Adam Kadmon, c'est-à-dire la révélation du flux de bienfaisance. Car la bienfaisance procède de 'Hessed, et Netsa'h est une branche de 'Hessed;

אלא שהחסד הוא ההשפעה מצד המדה עצמה שכך הטבע להיטיב ונצח הוא ההשפעה מצד שכך עלה במוסכם והוא ענין נתינת ההשפעה בלבד.

mais 'Hessed est une bienfaisance qui découle de l'attribut lui-même, car sa nature est ainsi faite qu'il veut faire le bien, tandis que Netsa'h est une bienfaisance qui procède de ce qui a été décidé et convenu; il s'agit alors du seul fait de donner la bienfaisance.

כי הנה נודע שיש ג' פרקין בהשפעה חח"ן [חכמה חסד נצח] חכמה שבחסד שהאהבה היא מצד הדעת וחסד שבחסד היא האהבה מצד הטבע

Car il est connu qu'il y a trois articulations (perakin) dans la bienfaisance: 'Hokhma, 'Hessed et Netsa'h. 'Hokhma au sein de 'Hessed, c'est lorsque l'amour procède de Daat (connaissance); 'Hessed au sein de 'Hessed, c'est l'amour qui procède de la nature;

אבל נצח שבחסד אינה מצד מדת האהבה רק כמו דרך עקשות שנותן שלא כמדתו רק אעפ"כ [אף על פי כן] כך עלה ונגמר אצלו לעשות חסד והוא גילוי הבא לבחינת מעשה בלבד.

mais Netsa'h au sein de 'Hessed ne procède pas de l'attribut de l'amour; il ressemble plutôt à une forme d'obstination: il donne sans agir selon son attribut, mais, malgré tout, il a ainsi été décidé et arrêté en lui qu'il ferait preuve de bonté. C'est une révélation qui parvient uniquement au niveau de l'action.

אך כדי להיות תמן גילוי הנצח דא"ק [דאדם קדמון] צ"ל תחלה תמן מל להיות גילוי בחינת יסוד דא"ק [דאדם קדמון] פנימית השפעה כי מל לשון גילוי ולשון כריתה ומלילה כנ"ל.

Mais pour qu'il y ait «là» une révélation du Netsa'h d'Adam Kadmon, il faut d'abord qu'il y ait «là mal»: que soit révélée la dimension du Yessod d'Adam Kadmon, la dimension intérieure de la bienfaisance. Car mal est un terme qui signifie révéler, mais aussi couper et froter, comme mentionné plus haut.

(ועמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שער האונאה פ"ג [פרק ג'] שאין החסדים דנו"ה [דנצח והוד] דז"א יורדים במקומם כו' כל זמן שלא כרתו הערלה כו' ע"ש).

(Voir aussi ce qui est écrit dans Etz Chaim, Sha'ar HaOna'ah, chapitre 3 : les 'hassadim de Netsa'h et de Hod du Zeir Anpin ne descendent pas à leur place, etc., tant que le prépuce n'a pas été re-tranché, etc. ; voir là-bas.)

וגם מל בגימטריא שבעים להיות גילוי כל הז' עליונות ע"י מילה זו כי להיות גילוי נצח צ"ל הארה הבאה מלמעלה מעלה

De plus, mal a pour valeur numérique soixante-dix, afin que les sept niveaux supérieurs soient tous révélés par cette circoncision. Car pour qu'il y ait révélation de Netsa'h, il faut une lumière qui vienne de très haut.

כי הגם שנצח הוא בחי' ומדרגה תחתונה בבחי' סוף המעשה מ"מ שרשה הוא ממדרגה יותר עליונה וכנודע ממ"ש

Car bien que Netsa'h soit un niveau et un degré inférieurs, au stade de l'achèvement de l'action, sa racine provient néanmoins d'un degré supérieur, comme on le sait d'après ce qui est écrit,

כי עם קשה עורף הוא וסלחת כו' שבזה תלוי סליחת העון לפי שישראל יש להם בחי' מדת קשה עורף
« Car c'est un peuple à la nuque raide, et Tu pardonneras », etc. : le pardon de la faute dépend de cela, car Israël possède le trait de la nuque raide.

כי להיות עקשות הוא ממה שכך עלה ברצונו שלא ניתן להשגת והבנת טעם המושג וה"ז [והרי זה]
למעלה מן הדעת אלא כשבא וירד למטה מתלבש בבחי' שלמטה מן הדעת כו',

Car l'obstination provient du fait que telle est la volonté qui s'est manifestée, sans qu'elle soit accessible à la saisie et à la compréhension d'une raison concevable ; elle est donc au-dessus de Daat. Cependant, lorsqu'elle descend ici-bas, elle s'investit dans le niveau inférieur à Daat, etc.

ולכן אנו רואין בתינוק שההליכה ברגליו היא באה לו באחרונה אחר שנשלמו גמר מוחין דיניקה כו'
הגם שמבין ויודע מקודם גם יודע קצת לדבר כו'

C'est pourquoi nous voyons que, chez un nourrisson, la marche vient en dernier, après que le développement des mo'hin de la période de nourrissage (yenika) est achevé, etc., bien qu'il comprenne et sache déjà, et qu'il sache même parler un peu, etc.

(ועמ"ש בביאור ע"פ אלה מסעי גבי פי' אל עליון גומל חסדים טובים, ובמ"א נתבאר שהנצח נמשך מבחינת גדולה כי כל איש רחב לבב בגדולה יתירה כן לפי ערך תגדל ותתפשט מדת הניצוח אצלו להיות הדבר כרצונו דווקא שיהיה ידיה נצח).

(Voir aussi ce qui est écrit dans l'explication du verset « Voici les étapes », au sujet du sens de « le D.ieu suprême, qui accorde de bonnes bontés ». Ailleurs, il est expliqué que Netsa'h est attiré du niveau de la grandeur (guedoula) : plus un homme a le cœur large et une grandeur abondante, plus, dans cette mesure, le trait de la victoire grandit et se déploie en lui, afin que la chose soit précisément conforme à sa volonté, que son propre [parti] l'emporte.

משא"כ מי שהוא קטן בעיניו לא יתפעל בניצוח כ"כ [כל כך] שיהיה הדבר דוקא כרצונו אלא מיד ירך לבבו כו'.

Il n'en va pas ainsi de celui qui est petit à ses propres yeux : il ne sera pas autant porté à vaincre, de sorte que la chose soit précisément conforme à sa volonté ; au contraire, son cœur s'amollira aussitôt, etc.

ועד"ז יובן ג"כ בעבודת ה' שבח"י הנצח להיות קשה עורף נגד היצה"ר [היצר הרע] הרוצה להחטיאו נמשך דוקא מהגדולה ורוממות הנשמה ע"ד ויגבה לבו בדרכי ה' וכמ"ש

De même, on comprendra aussi, dans le service de D.ieu, que le niveau de Netsa'h — être à la nuque raide face au mauvais penchant qui veut le faire fauter — provient précisément de la grandeur et de l'élévation de l'âme, selon le sens de « son cœur s'éleva dans les voies de D.ieu » ; et comme il est écrit :

כי מי גוי גדול כו' וע"ז נאמר ואעשך לגוי גדול כמ"ש ברבות ר"פ לך לך והיינו ששרש הנשמות מבח"י סוכ"ע אשר ולגדולתו אין חקר וכמ"ש וקרבתנו מלכנו לשמך הגדול וכמ"ש ומה תעשה לשמך הגדול)

« Car quelle nation est grande », etc. À ce sujet, il est dit : « Je ferai de toi une grande nation », comme il est écrit dans le Midrash Rabbah, au début de Le'h Le'ha. Cela signifie que la racine des âmes se trouve dans le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), dont « la grandeur est insondable » ; comme il est écrit : « Tu nous as rapprochés, notre Roi, de Ton grand Nom » ; et comme il est écrit : « Que feras-Tu pour Ton grand Nom ? »)

(ביהושע סי' ז') ועמ"ש בד"ה אני ה' אלקיכם דפי ציצית גבי בשעה שישראל עונין אמן יהא שמיה רבא מברך כו' ע"ש.

(dans Josué, chapitre 7). Voir aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Je suis Ha-vaya, votre D.ieu », dans le passage des tsitsit, au sujet de « Lorsque les enfants d'Israël répondent : "Amen, que Son grand Nom soit béni" », etc. Voir là-bas.

וזהו לך ה' הגדולה כו'. והנצח וזהו וגם נצח ישראל לא ישקר כו' כי לא אדם הוא שעיקר תוקף בחי' הנצח נמשך מבחי'

Et voici [le sens de] «À Toi, D.ieu, la grandeur», etc., «et le Netsa'h». Et voici [le sens de] «Et aussi, le Netsa'h (l'Éternel) d'Israël ne mentira pas», etc., «car Il n'est pas un homme»: car la force essentielle du niveau de Netsa'h découle du niveau de

כי לא אדם הוא שהוא בחינה שלמעלה מסדר ההשתלשלות כמ"ש במ"א, ועיין בזה"ג [בזהר חלק ג] נשא דקל"ו ע"ב

«car Il n'est pas un homme», c'est-à-dire un niveau au-dessus de l'ordre de l'hichtalchelout, comme cela est expliqué ailleurs. Voir aussi Zohar III, Naso, folio 136b,

וברכות אמור פ"ל ועמ"ש במ"א ע"פ מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] והנצח זו ירושלים פ"ט דברכות דנ"ח סע"א [סוף עמוד א] וירושלים היינו יראה שלם יראת ה' אוצרו. היא נמשכה מבחי' הנצח.

et Midrash Rabbah, Emor, section 30. Voir aussi ce qui est expliqué ailleurs au sujet de l'enseignement de nos Sages, de mémoire bénie: «Et le Netsa'h»: c'est Jérusalem (chapitre 9 de Berachos, folio 58, fin du côté a). Et Yerouchalaïm signifie yira chalem (crainte parfaite): «la crainte de D.ieu est son trésor». Elle découle du niveau de Netsa'h.

10 וזהו ג"כ מ"ש בשח"ש [בשיר השירים] רבה קרוב לסופו ע"פ אם חומה היא אם מעמיד דבריו כחומה כו'

C'est également [le sens de] ce qui est dit dans le Chir Hachirim Rabba, vers la fin, à propos du verset «Si elle est un rempart»: «S'il maintient ses paroles fermement, comme un rempart», etc. ;

היינו ע"ד בחי' וגם נצח ישראל לא ישקר נבנה עליה הוא כנין ירושלים יראה שלם.

c'est-à-dire selon le niveau de «Et le Netsa'h d'Israël ne mentira pas». «Nous bâtissons sur elle»: il s'agit de l'édification de Yerouchalayim, yira chalem (crainte complète).

11 ועמ"ש בד"ה וכל בניך בענין בוניך. ופי' וכל בניך למודי ה' היינו ע"י המילה כמ"ש בפי' אמור דף צ"א ע"ב והיינו כי תמן מל תמן נצח כנ"ל להיות אני חומה.

Et voyez ce qui est écrit dans le discours qui commence par «Et tous tes enfants», au sujet de «tes bâtisseurs». Le sens de «Et tous tes enfants seront instruits par D.ieu» est qu'ils le seront par la circoncision, comme il est écrit dans la paracha Emor, folio 91b. En effet, «là où il y a circoncision, il y a Netsa'h», comme mentionné plus haut, afin que se réalise : «Je suis un rempart.»

ועי"ז יהיה בחי' בוניך שהוא ענין נבנה עליה ועמ"ש בד"ה לסוסתי ברכבי בשה"ש [בשיר השירים] בענין כי אמרתי עולם חסד יבנה.

Ainsi se réalisera le niveau de «tes bâtisseurs», c'est-à-dire «nous bâtissons sur elle». Voyez aussi ce qui est écrit dans le discours qui commence par «À ma jument parmi les chars», dans Shir Ha-Shirim, au sujet de «Car j'ai dit : le monde sera bâti par la bonté.»

12 ובוה יוכן מה דאיתא במדרש בראשית רבה פ"א [פרק י"א] ששאל מין א' מרבי עקיבא אם כדברייך שהקב"ה מכבד את השבת אל ישיב בה

On comprendra ainsi ce qui est rapporté dans le Midrach Beréshit Rabba, chapitre 11 : un hérétique (min) demanda à Rabbi Akiva : « Si, comme vous le dites, le Saint béni soit-Il honore le Chabbat, qu'Il ne fasse pas souffler le vent en ce jour

רוחות אל יוריד בה גשמים אל יצמיח בה עשב, והשיב לו משל מעירוב והוצאה שברשות א' א"צ [אין צריך / אינו צריך] עירוב להוצאה כך כל העולם שלו הוא כו'.

; qu'Il n'y fasse pas tomber la pluie ; qu'Il n'y fasse pas pousser l'herbe. » Il lui répondit par une parabole tirée des lois de l'érouv et du transport : dans un domaine unique, un érouv n'est pas nécessaire pour transporter ; de même, le monde entier Lui appartient, etc.

(ועי"ן מזה עוד בשמות רבה פ' משפטים פ"ל). ולכאורה אינו מוכן שהרי כל שאר חילוקי מלאכות אינן תלויות בחילוק רשויות כלל כגון הזורע כו'.

(Voyez aussi à ce sujet Chemot Rabba, parachat Michpatim, chapitre 30.) À première vue, cela reste difficile à comprendre, car toutes les autres catégories de travaux ne dépendent nullement de la distinction entre les domaines, comme le fait de semer, etc.

אך ע"פ הנ"ל יובן שעיקר תכלית המלאכות הוא להיות בירור מרפ"ח ניצוצין שנפלו בשב"כ [בשבירת הכלים] ולהעלותם מבי"ע לאצי כנ"ל.

Mais, à la lumière de ce qui précède, on comprendra que le but essentiel des travaux est de raffiner les 288 étincelles tombées lors du brisement des réceptacles, et de les élever de Béria, Yetsira et Assiya vers Atsilout, comme indiqué plus haut.

13 והנה כל העליות הם בבחי' פנימית העולמות כנודע מעליית שבת שהרי גשמית הארץ לא נודככה.

Or, toutes les ascensions ont lieu dans la dimension intérieure des mondes, comme on le sait au sujet de l'ascension du Chabbat : la matérialité de la terre, en effet, n'a pas été affinée.

ואין עלי' [עליה] רק להרוחניות והחיות שבתוך העולם משא"כ בחיצוניות כו'. אך להבין מאחר שעולה פנימית החיות מאין מקבלת החיצוניות ההארה להיות בבחי' חיצוניות.

Seuls la spiritualité et la force vitale qui se trouvent dans le monde s'élèvent ; il n'en va pas ainsi de la dimension extérieure, etc. Mais il faut comprendre : puisque c'est la force vitale intérieure qui s'élève, d'où la dimension extérieure reçoit-elle la lumière qui lui permet de subsister au niveau extérieur ?

הענין הוא ע"פ מה שנודע שכל פרצופים ואורות עליונים מסתיימי' [מסתיימים] באצי עד הפרסא שבין אצילות לבי"ע

L'explication repose sur ce qui est connu : tous les partzoufim et les lumières supérieures prennent fin dans Atsilout, au niveau de la parsa (cloison) entre Atsilout et Béria, Yetsira et Assiya ;

רק שמתלבשים בבי"ע ע"י התלבשותם במלי' שבוקעת המסך כו'. אבל רגלי א"ק [אדם קדמון] הם בעשייה ממש תחתית העקב שלו הוא ראש העשי' [העשייה] כו'.

mais ils s'investissent en Béria, Yetsira et Assiya en s'investissant dans Mal'hout, qui perce le masakh (écran), etc. Mais les pieds d'Adam Kadmon se trouvent en Assiya même : le bas de son talon est la tête d'Assiya, etc.

14 וביאור ענין זה הוא כי כל הפרצופים הם דרך השתלשלות חו"ב [חכמה ובינה] ומדות כו' ויש הפרש במקום משכנם כמו משכן המוחין הוא בראש דוקא כו'

L'explication en est que tous les partzoufim suivent l'enchaînement descendant des mondes (hich-talchelout) : 'Hokhma (sagesse), Bina (compréhension), les attributs émotionnels (midot), etc. Il y a une différence quant au lieu où ils résident, car l'intellect (mo'hin) réside précisément dans la tête, etc.

אבל בחי' א"ק [אדם קדמון] שהוא למעלה מעלה מבחי' וגדר ההשתלשלות הכל שוה לפניו כחשכה כאורה. ועמ"ש מזה בביאור ע"פ יונתי בחגוי גבי פי' כי לא מחשבותי מחשבותיכם.

Mais le niveau d'Adam Kadmon, qui est infiniment au-dessus du niveau et des limites de l'enchaînement descendant des mondes, se tient au-delà de cet ordre : devant lui, tout est égal, « les ténèbres sont comme la lumière ». Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet dans l'explication du verset « Ma colombe, dans les fentes », à propos du sens de « Car Mes pensées ne sont pas vos pensées ».

15 והנה מזה נמשך חיות להיות חיצוניות העולמות כולם בהשואה אחת וכמו העור המקיף את בשר האדם

שאין הפרש בין עור המקיף את הראש לעור המקיף את הרגל שהכל בחי' עור א' ואין הפרש

Or, de là, est tirée la force vitale qui anime la dimension extérieure de tous les mondes, tous sur un pied d'égalité. C'est comme la peau qui enveloppe la chair d'une personne : il n'y a pas de différence entre la peau qui enveloppe la tête et celle qui enveloppe le pied, car c'est une seule et même peau, sans différence.

אלא בבחי' פנימית החיות שבראש הן המוחין כו' ולכן העלייה היא בבחי' פנימית (ועמ"ש סד"ה ויאמר

משה אכלוהו היום) שנתעלו המדות והדבור להיות בבחי' חו"ב [חכמה ובינה]

La différence ne concerne que la force vitale intérieure : dans la tête, ce sont les mo'hin, etc. C'est pourquoi l'élévation a lieu dans la dimension intérieure (voir aussi ce qui est écrit à la fin du discours commençant par « Et Moché dit : Mangez-le aujourd'hui ») : les attributs émotionnels et la parole sont élevés au niveau de 'Hokhma et de Bina.

אבל בבחינת חיצוניות אין שם עלייה לפי שמקבל מבחי' שלמעלה מעלה המקיף את כולם בהשואה אחת (ע"ד מה שנת' [שנתבאר] בד"ה יביאו לבוש מלכות שהתהוות הגשמי הוא מהארת הסוכ"ע כו' ע"ש).

Mais, dans la dimension extérieure, il n'y a pas d'élévation, car elle reçoit du niveau qui se trouve très au-dessus et qui les enveloppe tous également (dans le même esprit que ce qui est expliqué dans le discours commençant par « Qu'on apporte un vêtement royal » : l'existence du monde physique provient de la lumière du sovev kol almin, etc. ; voir là-bas).

וזהו שהשיב המשל מעירוב והוצאה לפי שכל העולם שלו הוא פי' שלא שייך שם עלייה ממדרגה למדרגה כמו בפנימית שיש שם מדרגות רבות והרי הם כמשל חילוק רשויות

C'est pourquoi il répondit par la parabole de l'érouv et du transport : « car le monde entier est à Lui ». Cela signifie qu'il n'y a pas lieu ici de s'élever d'un niveau à l'autre, contrairement à la dimension intérieure, où il existe de nombreux niveaux, qui sont comparables à la distinction entre différents domaines ;

אבל בבחי' א"ק [אדם קדמון] המקיף את כולם בהשוואה אחת הרי כל העולם שלו הוא והכל בבחי' השוואה אחת לפניו כחשכה כאורה (ועמ"ש כה"ג [כהאי גוונא] סד"ה עד דלא ידעי בין כו' בענין הא דפורים מותר בעשיית מלאכה).

mais, au niveau d'Adam Kadmon, qui les enveloppe tous également, le monde entier est à Lui, et tout est dans une égalité parfaite devant Lui : « l'obscurité est comme la lumière ». (Voir aussi ce qui est écrit dans le même esprit à la fin du discours commençant par « Jusqu'à ce qu'il ne sache pas distinguer entre », etc., à propos de la permission de travailler à Pourim.)

אך היינו בחיצוני' א"ק [אדם קדמון] תחתית העקב הוא ראש העשייה כנ"ל אבל בבחי' גילוי פנימיותו והוא בבחי' גילוי יסוד דא"ק [דאדם קדמון] אדרבה הערלה מכסה כו' כנ"ל.

Cependant, cela concerne la dimension extérieure d'Adam Kadmon, dont le bas du talon est la tête d'Assiya, comme indiqué plus haut. Quant au dévoilement de sa dimension intérieure, qui est le dévoilement du Yessod d'Adam Kadmon, c'est au contraire le prépuce qui la recouvre, etc., comme indiqué plus haut.

(וקרוב לזה נת' [נתבאר] בענין עבדים היינו לפרעה האוחז בעורף דא"א אשר שם כחשכה כאורה אבל בגילוי הפנימיות אז ויוציאנו ה' אלקינו כו')

(Un enseignement proche a été donné à propos de « Nous étions esclaves de Pharaon » : Pharaon saisit la nuque (oref) d'Arieh Anpin, où « l'obscurité est comme la lumière » ; mais, avec le dévoilement de la dimension intérieure, alors « Havaya notre D.ieu nous fit sortir », etc. ;

וכמ"ש יאר ה' פניו אליך ועמ"ש סדי"ה יביאו לבוש מלכות הנ"ל החילוק בין בחי' לבוש מלכות לבחי' כתר מלכות שהוא בחי' בעטרה שעטרה לו אמו דוקא כו' וכעין זה יובן גם כאן):

comme il est écrit : « Que D.ieu fasse briller Son visage vers toi. » Voir aussi ce qui est écrit à la fin du discours commençant par « Qu'on apporte un vêtement royal », mentionné plus haut, au sujet de la différence entre le niveau du vêtement royal et celui de la couronne royale, qui est précisément le niveau de « la couronne dont sa mère l'a couronné », etc. ; on comprendra quelque chose de semblable ici aussi.)

16 וע"פ כל הנ"ל יובן הטעם שמילה דוחה שבת שכל מלאכת שבת שעושה חבורה ופורע ומוצץ אינן נחשבות למלאכה כלל לגבי בחינת א"ק [אדם קדמון] שהוא המקיף את כולם בהשוואה אחת וכל העולם שלו הוא כו' כנ"ל.

À la lumière de tout ce qui précède, on comprendra pourquoi la circoncision repousse le Chabbat : tous les travaux du Chabbat qu'elle comporte — faire une blessure, découvrir (periya) et aspirer (metsitsa) — ne sont nullement considérés comme des travaux par rapport au niveau d'Adam Kadmon, qui les englobe tous à égalité et pour qui « le monde entier est à Lui », etc., comme il a été dit plus haut.

ומילה היא להיות בחי' גילוי יסוד דא"ק [אדם קדמון] הדר מלך השמיני מילה שניתנה בשמיני ולגבי גילוי זה כל המלאכות בטלים ודו"ק [ודוק].

La circoncision a pour objet de révéler le Yessod d'Adam Kadmon, Hadar, le huitième roi : la circoncision a été donnée le huitième [jour] ; et, par rapport à cette révélation, tous les travaux sont annulés. Méditez bien cela.

וע"ד הנ"ל יש להבין ג"כ מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] ס"פ שני דערכין דיי"ג ע"ב רבי יהודה אומר כנור של מקדש שבעת נימין הי' [היה] שנאמר שובע שמחות את פניך (תלים י"ו) אל תקרי שובע אלא שבע.

Dans le même ordre d'idées, nous pouvons également comprendre l'enseignement de nos Sages, de mémoire bénie, à la fin du deuxième chapitre d'Arachin, folio 13b : « Rabbi Yehouda dit : La harpe (kinor) du Temple avait sept cordes, comme il est dit : “La plénitude (sova) des joies est devant Ta face” (Psaumes 16) ; ne lis pas sova (plénitude), mais sheva (sept) ;

(וכי"ה ברכות בהעלותך פט"ו [פרק ט"ו / פרשה ט"ו]) ושל ימות המשיח שמונה שנאמר למנצח על השמינית. על נימא שמינית.

(Il en est de même dans Bamidbar Rabbah, Behaaloté'ha, chapitre 15.) Quant à celle des jours du Machia'h, elle en aura huit, comme il est dit : "Au chef de chœur, sur la huitième" : sur la huitième corde. »

ופי' מהרש"א [מהרש"א] שם שבע נימין כל הקדושות הולכים בשבע ע"ד שבת שהוא השביעי כו' ושל ימות המשיח נוסף בחי' א' שמשם נמשך החירות כו' (ועיין מזה ג"כ בבחי' ר"פ נשא).

Le Maharsha explique là-bas : « Sept cordes », car toutes les choses saintes suivent le nombre sept, comme le Chabbat, qui est le septième, etc. ; et à celle des jours du Machia'h s'ajoute un niveau, d'où provient la liberté, etc. (Voyez aussi à ce sujet Rabbeinou Ba'hya, au début de la paracha Nasso.)

אך עפמשי"ל [על פי מה שכתוב לעיל] יש לפרש כי הנה פי' כנור פי' בת"ז [בתיקוני זוהר] סוף תיקון כ' וז"ל [וזה לשון] כנור כ"ו נר הקב"ה דאיהו הוי' נהיר בנר דאיהי שכינתא דילי' [דיליה] כו' וע' בפרדס ערך כנור ובמא"א [ובמאורי אור] אות כ' סל"ה.

Cependant, selon ce qui a été écrit plus haut, on peut l'expliquer [ainsi]. Le sens du mot kinor est expliqué dans le Tikkouné Zohar, à la fin du Tikkoun 20, en ces termes : « Kinor : kaf-vav (26), ner (lampe) ; le Saint béni soit-Il, qui est Havaya, brille dans la ner, qui est Sa Chekhina », etc. Voyez aussi le Pardes, à l'entrée « kinor », ainsi que Meorei Or, lettre kaf, section 35.

17 והנה ביאור ענין הארת שם הוי' בבחי' נר יובן ע"פ מ"ש בת"א [בתורה אור] פי' מקץ ע"פ

Or, l'explication de la lumière du Nom Havaya [qui brille] au niveau d'une lampe (ner) se comprendra d'après ce qui est écrit dans Torah Ohr, Parachat Mikets, à propos du verset

כי אתה נרי הוי' כו' דהיינו מה שמאיר בחי' שם הוי' בנר הוי' נשמת אדם.

« Car Tu es ma lampe, Havaya », etc. : c'est-à-dire le niveau du Nom Havaya qui brille dans « la lampe de Havaya, l'âme de l'homme ».

והנה מבואר שם בפ"י סיום הפסוק והוי' יגיה חשכי דהיינו שיש ב' שמות הוי"ה ופסיק טעמא בגווייהו.

Or, il est expliqué là, dans l'interprétation de la fin du verset, « et Havaya illuminera mes ténèbres », qu'il y a deux Noms Havaya, séparés par une pause (pesik).

18 וזהו ההפרש בין כנור של שבעת נימין שהוא ההמשכה משם הוי' הראשון בבחי' נר ונשמת אדם.

Et voici la différence entre la harpe à sept cordes, qui correspond à l'effusion provenant du premier Nom Havaya, au niveau de la « lampe » et de « l'âme de l'homme », [et la harpe à huit cordes].

ולכן הוא של שבעת נימין היינו שמאיר מבחי' ז' מדות שבפסוק לך הוי' הגדולה והגבורה כו'.

Elle comporte donc sept cordes : c'est-à-dire qu'elle brille du niveau des sept attributs mentionnés dans le verset : « À Toi, Havaya, la grandeur et la puissance », etc.

19 ועיין זח"א [זוהר חלק א] ס"פ מקץ דף ר"ד ע"ב אבל לימוה"מ [לימות המשיח] שנאמר הנה ישכיל עבדי ירום ונשא כו'

Et voyez le Zohar I, fin de la paracha Mikets, folio 204b. Mais aux jours du Machia'h, comme il est dit : « Voici, Mon serviteur réussira ; il sera élevé et exalté », etc.,

יאיר ויתגלה בבחי' נר ונשמת אדם מבחי' שם הוי' שלמעלה מסדר ההשתלשלות שמשם שרש המשכות י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] כו' ע"ש ועז"נ [ועל זה נאמר] ומל ה' את לבבך כו' והטיבך והרכך מאבותיך כו'.

[La lumière] brillera et se révélera au niveau de la « lampe » et de « l'âme de l'homme », provenant du niveau du Nom Havaya, qui est au-dessus de l'ordre de l'hichtalchelout et d'où prend sa source l'effusion des Treize Attributs de Miséricorde, etc. ; voyez là-bas. Et à ce sujet, il est dit : « Et Havaya circoncirca ton cœur », etc., « et Il t'amènera », etc., « et Il te fera du bien et te rendra plus nombreux que tes pères », etc.

20 ולכן יהי' [יהיה] כנור של שמונת נימין שיומשך הגילוי מלמעלה מבחי' זי"ן מדות הנ"ל שהם הנקי' ימי עולם כי אם יאיר הארה מבחי' ימי קדם כו'.

C'est pourquoi la harpe aura huit cordes : la révélation sera attirée d'en haut, depuis un niveau supérieur aux sept attributs mentionnés plus haut, appelés « les jours du monde » (yemei olam) ; mais une lumière brillera depuis le niveau des « jours d'autrefois » (yemei kedem), etc.

ועמ"ש בד"ה ועשית ציץ גבי קדש למ"ד מלמטה והוי' מלמעלה. דבחי' שם הוי' מלמעלה היינו מה שאין אתעדל"ת [אתערוטא דלתתא] מגעת שם.

Et voyez ce qui est écrit dans le discours commençant par « Tu feras un tsits », à propos de « kodesh lamed » en bas et de Havaya en haut. Le niveau du Nom Havaya en haut est celui que l'éveil d'en bas n'atteint pas.

21 והוא כנזי [כנזכר] למעלה בענין הגילוי שע"י המילה כו'. והיא ניתנה בשמיני דוקא. וכענין זה הוא הכנור של שמונת נימין כו' וע' עוד מענין למנצח על השמינית בזח"ג [בזהר חלק ג] פנחס דרכ"ג ע"ב.

Et cela correspond à ce qui a été dit plus haut au sujet du dévoilement qui s'opère par la circoncision, etc. Celle-ci fut précisément donnée le huitième [jour]. Il en va de même pour la harpe à huit cordes, etc. Voir aussi, à ce sujet, «Pour le chef de chœur, sur le huitième», dans le Zohar III, Pin'-has, folio 223b.

ויש לפרש דבריו עם מ"ש בת"ז [בתיקוני זהר] תיקון כ' דנ"א סע"א [סוף עמוד א] דפ"י על השמינית הוא חיבור ד' אותיות הוי' עם ד' אותיות אד'

On peut expliquer ses paroles à la lumière de ce qui est écrit dans le Tikkunei Zohar, Tikkoun 20, folio 51, fin du côté a, où «sur le huitième» désigne l'union des quatre lettres de Havaya avec les quatre lettres d'Ado-nai,

כי איהו בנצח ואיהי בהוד ועד"ז פי' במ"ע [במצות עשה] אופן ס"ו ענין למנצח על השמינית על שמונת ימי חנוכה.

car Lui est en Netsa'h et Elle en Hod. Dans cette même perspective, le Megaleh Amoukos, Ofan 66, explique «Pour le chef de chœur, sur le huitième» comme faisant référence aux huit jours de 'Hanouka.

אך עוד אפשר לומר בזה ע"ד מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] ספ"ג [סוף פרק ג'] דפסחים ע"פ ביום ההוא יהי' [יהיה] הוי' אחד ושמו אחד שיהי' [שיהיה] נק' כמו שנכתב כו' משא"כ עכשיו כו' ע"ש.

Mais on peut encore proposer une explication à ce sujet, dans l'esprit de l'enseignement de nos Sages, de mémoire bénie, à la fin du chapitre 3 de Pessa'him, sur le verset: «En ce jour-là, Havaya sera Un et Son Nom sera Un»: Il sera lu comme il est écrit, etc., contrairement à aujourd'hui, etc. Voir là-bas.

והנה הכתיב הוא בעולם ההעלם והקרי הוא עלמא דאתגלייא (וכמ"ש בביאור ע"פ וקבל היהודים בסופו).

Or, la forme écrite (ketiv) relève du monde caché, et la forme lue (keri) du monde révélé (alma de'isgalya), comme il est expliqué à la fin du commentaire sur le verset «Et les Juifs acceptèrent».

ולע"ל [ולעתיד לבוא] שיהי' [שיהיה] נקרא כמו שנכתב א"כ יתחבר ההעלם עם הגילוי וזהו על השמינית שבח"י ד' אותיות הויה שבבחי' הכתיב וההעלם יהיו מאירים ומתגלים בבחי' ד' אותיות הקרי'.

Or, dans les temps futurs, lorsqu'il sera lu comme il est écrit, le caché sera donc uni au révélé. C'est là le sens de «sur le huitième»: les quatre lettres de Havaya, qui relèvent de la forme écrite et du caché, illumineront et se dévoileront dans les quatre lettres de la forme lue.

ועז"נ [ועל זה נאמר] ולא יכנף עוד מוריך כו' וזהו ע"ד מ"ש ויקרא הוי' הוי' שקורא וממשיך מהוי' דלעילא שלמעלה מסדר ההשתלשלות להוי' דלתתא שבסדר ההשתלשלות. שהיה פסיק טעמא בגווייהו כו' ועתה נעשה להיות קישור וחיבור ב' היות כנ"ל.

C'est à ce sujet qu'il est dit: «Ton Maître ne se cachera plus», etc. Cela correspond à ce qui est écrit: «Et Il proclama: Havaya, Havaya»: Il appelle et attire du Havaya supérieur, au-dessus de l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes, vers le Havaya inférieur, qui se situe dans l'ordre de cet enchaînement. Car une interruption les séparait, etc., et maintenant se noue et s'établit l'union des deux Havaya, comme indiqué plus haut.

22 ואזי הוא על השמינית כו' כנור של שמונת נימין ע"ש קישור וחיבור ב' שמות ההוי' ומזה נמשך שיהיה נקרא כמו שנכתב וזהו ושמנו אחד.

Alors, il est « sur le huitième », etc. : une harpe à huit cordes, en raison du lien et de l'union des deux Noms Havaya. De là découle qu'Il sera lu tel qu'Il est écrit ; c'est là le sens de « et Son Nom sera Un ».

וזהו מ"ש מי יעלה לנו השמימה. ר"ל [רוצה לומר] מילה וס"ת [וסופי תיבות] הוי' כלומר שע"י שמירת אות הברית ממשיך בחי' הוי' עד סוף כל דרגין

Et c'est là [le sens de] ce qui est écrit : « Qui montera pour nous au ciel ? » : les lettres initiales [forment] milah, et les lettres finales, Havaya. Autrement dit, en gardant le signe de l'alliance, on attire le niveau de Havaya jusqu'à l'extrémité de tous les degrés,

דהיינו מה שלע"ל [שלעתיד לבוא] יהיה ולא יכנף עוד כו' שיהיה גילוי שם הוי' גם למטה כו':

ce qui se produira au Temps à Venir : « [ton Maître] ne se cachera plus », etc. Le Nom Havaya sera alors révélé même ici-bas, etc.

23 קיצור ענין. למנצח על השמינית. גם כנור של ימיה"מ [ימות המשיח]. של שמונת נימין. ויש להקדים ענין מילה שדוחה שבת.

Résumé du sujet. « Au chef de chœur, sur la huitième. » Il y a aussi la harpe des temps messianiques, à huit cordes. Il faut d'abord expliquer en quoi la circoncision repousse le Chabbat.

הנה כל ההעלאה שבימות החול נקרא אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] והעלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] מבי"ע. ועיקר גילוי האתעדל"ע [האתערותא דלעילא] הנק' מ"ד [מ"ן דוכרין] מבחינת אצילות הוא נמשך בשבת

Toute l'élévation des jours de semaine est appelée éveil d'en bas et élévation des mayin noukvin depuis Béria, Yetsira et Assiya ; et la révélation essentielle de l'éveil d'en haut, appelé mayin doukhrin, provenant du niveau d'Atsilout, est attirée le Chabbat.

וזהו ענין חצר הפנימית הפונה קדים כו' וביום השבת יפתח ועמ"ש מענין גילוי זה שבשבת בד"ה והיה מדי חדש בחדשו.

Et c'est là le sens de la cour intérieure « qui fait face à l'est », etc., « et le jour du Chabbat, elle sera ouverte ». Voir aussi ce qui est écrit au sujet de cette révélation du Chabbat dans le discours commençant par « Et il arrivera, de nouvelle lune en nouvelle lune ».

אבל מילה היא המשכה מלמעלה מאצילות. שלכן נכרתו עליה שלש עשרה בריתות שהן יג"מ [י"ג מדות] הרחמים שהן למעלה מהחכמה

Mais la circoncision est une attraction d'en haut, au-dessus d'Atsilout. C'est pourquoi treize alliances furent conclues à son sujet : elles correspondent aux Treize Attributs de Miséricorde, qui sont au-dessus de 'Hokhma,

שהיא אצילות והוא מבחי' רעוא דכל רעוין ונק' אדם קדמון שלמעלה מהחכמה הנק' ראשית וחצר הפנימית היא רק הפונה קדים.

qui est Atsilout. Elle provient du niveau de la Volonté de toutes les volontés, appelé Adam Kadmon, qui est au-dessus de 'Hokhma, appelée « le commencement » (réchit) ; tandis que la cour intérieure est seulement « ce qui fait face à l'est » (kadim).

24 ועמ"ש בד"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה. ובד"ה ששת ימים תאכל מצות גבי ברוח קדים עזה.

Et voyez ce qui est écrit dans le discours qui commence par « Lorsque Israël fit précéder “nous ferons” », ainsi que dans le discours qui commence par « Pendant six jours, tu mangeras des matsot », à propos de « par un vent d'est (kadim) violent ».

ובכל נפש צ"ל גילוי מבחי' זו ועמ"ש בד"ה ולא אבה הוי' אלקיך לשמוע אל בלעם בענין שם הוי' שיש בנפש ומהו בחי' קוצו של יו"ד ומ"ש בד"ה ענין ק"ש [קריאת שמע] בפי' ואתחנן.

Et dans chaque âme, il doit y avoir une révélation issue de ce niveau. Voyez aussi ce qui est écrit dans le discours qui commence par «Mais Havaya, ton D.ieu, ne voulut pas écouter Bilam», au sujet du Nom Havaya qui se trouve dans l'âme et de ce qu'est le niveau de la pointe (kots) du youd; ainsi que ce qui est écrit dans le discours qui commence par «Le sens de la lecture du Chema», dans la paracha de Va'es'hanan.

25 וזהו ענין אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] שלמעלה מאתעדל"ת [מאתערותא דלתתא] ועמ"ש בד"ה הוי' לי בעוזרי בפי' כל האזרח בישראל.

Et telle est la nature de l'éveil d'en haut, qui dépasse l'éveil d'en bas. Voir aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par «Havaya est pour moi parmi ceux qui me viennent en aide», au sujet du sens de «tout citoyen (ezra'h) en Israël».

וזהו ג"כ ענין מ"ה [שם מ"ה] שנותנין לו ששרש המשכה זו הוא משם מ"ה [שם מ"ה] דא"ק [דאדם קדמון] ובמא"א [ובמאורי אור] אות מ' סעיף ק"א אורות דמ"ה [דשם מ"ה] באו בדרך מתנה.

Et telle est aussi la nature du Mah qui lui est donné : la racine de cet influx provient du Nom Mah d'Adam Kadmon; et dans Me'orei Or, lettre mem, section 111, il est dit : «Les lumières de Mah sont venues par voie de don.»

26 ופי' מתנה זהו אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] מבחי' שאין אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] מגעת שם ע"כ בא רק דרך מתנה וע"כניתנה בשמיני.

Le sens du mot «don» est qu'il s'agit d'un éveil d'en haut provenant d'un niveau que l'éveil d'en bas ne peut atteindre; il ne vient donc que sous forme de don. C'est pourquoi il fut donné le huitième jour.

כי שבה"כ [שבירת הכלים] היה רק בשבע מדות וזהו האתעדל"ת [האתערותא דלתתא] לברר שבע מדות הרעות ועי"ז נמשך האתעדל"ע [האתערותא דלעילא] ביום השביעי שהוא שבת. משא"כ בחינת מלך השמיני הדר.

Car le bris des réceptacles ne concerna que les sept attributs; tel est l'éveil d'en bas : raffiner les sept attributs négatifs. Par ce moyen, l'éveil d'en haut est attiré le septième jour, qui est Chabbat. Il n'en va pas ainsi pour le niveau du huitième roi, Hadar :

זהו מבחי' שלמעלה מהאתעדל'ית [מהאתערותא דלתתא] של ז' המדות, ועמ"ש מענין פי' שבעה רועים ושמנה נסיכי אדם סד"ה ת"ר [תנו רבנן] נר חנוכה.

celui-ci provient d'un niveau supérieur à l'éveil d'en bas des sept attributs. Voir aussi ce qui est écrit au sujet du sens de «sept bergers et huit princes des hommes», à la fin du discours commençant par «Nos Sages ont enseigné : la lampe de Hanouka».

וזהו שאמרו בירושלמי מצוות שבת מלא בשני ווי"ן [בנחמ"י [בנחמיה] סי' ט' י"ד] להודיעך שהיא שקולה כנגד כל מצותיה של תורה. ואעפ"כ [ואף על פי כן] מילה היא בחי' עליונה יותר.

C'est ce qu'ils ont dit dans le Talmud de Jérusalem : le mot «mitzvos» de Chabbat s'écrit avec deux vav (dans Nechemiah, chapitre 9, [verset] 14), pour t'enseigner qu'elle équivaut à toutes les mitzvos de la Torah. Néanmoins, la circoncision est d'un niveau supérieur.

וענין שני ווי"ן תמצא בזח"ב [בזהר חלק ב'] יתרו ס"ח א' שהן בחי' משה ויוסף וע"ש בהרמ"ז [בהרב משה זכות] גם בפ' תרומה קנ"ה בענין י"ב חלות דלחם הפנים

Le sujet des deux vav se trouve dans le Zohar II, Yisro, folio 68a : ils correspondent au niveau de Moché et de Yossef; voir aussi le Ramaz à cet endroit. Voir également la paracha Terumah, [folio] 155, au sujet des douze pains de proposition,

שהם שני ווי"ן כמש"ש [כמה שכתוב שם] המק"מ [המקדש מלך] והרמ"ז [והרב משה זכות] ועיי' בפרדס שער האותיות באות וא"ו ובמא"א [ובמאורי אור] תחלת אות וא"ו.

qui sont deux vav, comme l'écrivent le Mikdash Melech et le Ramaz à cet endroit. Voir aussi le Pardes, Sha'ar HaOsiyos, à l'entrée de la lettre vav, et Me'orei Or, au début de l'entrée de la lettre vav.

27 ויש לפרש כי הוא"ו זהו המשכה בחי' ונהר יוצא מעדן להשקות. ובחי' וא"ו א' זהו כשמקור המשכה נמשך מבחי' בינה שממנה שורש הששה מדות כענין כונן שמים בתבונה.

On peut expliquer que le vav représente un flux descendant, le niveau de «Et un fleuve sortait d'Éden pour arroser». Le niveau d'un vav unique désigne le cas où la source du flux descend du niveau de Bina, d'où procède la racine des six attributs, comme dans «Il établit les cieux par l'intelligence (tevouna)».

ולכן בכל מצוה יש וי"ה. המשכה בחי' ונהר יוצא מעדן כמ"ש ויניחהו בגי'ע [בגן עדן] לעבדה ולשמרה. לעבדה זו רמ"ח מ"ע [מצות עשה].

C'est pourquoi chaque mitsva comporte vav-hei: un flux descendant, le niveau de «Et un fleuve sortait d'Éden», comme il est écrit: «Il le plaça dans le jardin d'Éden pour le travailler et le garder»; «le travailler» désigne les 248 commandements positifs.

אבל בשבת נמשך עוד ו' והיא המשכה ממוחין דאבא וכמ"ש במ"א ע"פ מאמר הזח"ג [הזהר חלק ג] אמור

Mais le Chabbat, un vav supplémentaire descend; il s'agit d'un flux provenant des mo'hin d'Abba, comme cela est expliqué ailleurs à propos du passage du Zohar III, Emor,

ד"ק ע"ב בענין בזמנא דנטלא מבי אבא כו', גם אפ"ל [אפשר לומר] שרש ב' ווי"ן זהו מה שאו"א [שאבא ואימא] יונקים מבי מזלות ונוצר ונקא כו'.

folio 100b, à propos de «au moment où elle reçoit de la maison d'Abba», etc. On peut aussi dire que la racine des deux vav est qu'Abba et Imma puisent dans les deux mazalot, «Notzer» et «Venaké», etc.

28 ועכ"ז [ועם כל זה] מילה היא דוחה את השבת כי הוא המשכה מבחי' שלמעלה גם מהחכמה כנ"ל.

Néanmoins, la circoncision repousse le Chabbat, car elle procède d'un niveau supérieur même à 'Hokhma, comme mentionné plus haut.

ושלש עשרה בריתות שנכרתו עליה זהו וא"ו שמילוי האל"ף שבתוך השני ווי"ן זהו בחי' פלא עליון בחי' כתר שלמעלה משני ווי"ן עצמן כמ"ש בזח"ג [בזהר חלק ג] פ' אחרי דס"ו ע"ב:

Et les treize alliances contractées à son sujet sont le vav [écrit en toutes lettres], vav-alef-vav: l'alef qui s'inscrit entre les deux vav est le niveau du Prodige suprême (Pélé Éliane), le niveau de Kéter, qui est supérieur aux deux vav eux-mêmes, comme il est écrit dans le Zohar III, Parshas Acharei, folio 66b.

29 ג וזהו ענין למנצח על השמינית תמן נצח תמן מל. כי יש ג' פרקין חח"ן [חכמה חסד נצח] והנצח הוא בחי' היותר אחרונה.

3. Tel est le sens de «Au chef des chantres (lamnatse'a'h), sur la huitième»: «là où se trouve Netsa'h, là se trouve mal». Car il y a trois articulations — 'Hokhma, 'Hessed et Netsa'h — et Netsa'h est le niveau le plus inférieur.

ומבחי רעוא דכל רעוין א"א להיות הגילוי רק מבחינת נצח וכמ"ש סד"ה קול דודי בענין מדלג על ההרים.

Et depuis le niveau de la Volonté de toutes les volontés, la révélation ne peut venir que du niveau de Netsa'h, comme il est écrit à la fin du discours commençant par « La voix de mon bien-aimé », à propos de « franchir les montagnes ».

30 וזהו ענין ועמדו רגליו דוקא. וכדי להיות גילוי הנצח צ"ל תחלה מל וזהו למנצח. וגם רומז שעייז ג"כ נמשך גילוי כל השבעה העליונות שלמעלה מנהי"י [מנצח הוד יסוד].

Et tel est précisément le sens de « Ses pieds se tiendront ». Pour qu'il y ait une révélation de Netsa'h, il faut d'abord le mal; c'est là le sens de lamnatséa'h. Cela suggère aussi que, par ce moyen, la révélation des sept niveaux supérieurs qui se trouvent au-dessus de Netsa'h, Hod et Yessod est également attirée vers le bas.

ונצח ומצח הכל אחד והרי מצח הוא גלגלתא דחפיא על מו"ס [מוחא סתימאה] בחי שתוק כך עלה במחשבה.

Netsa'h et metsah (le front) ne font qu'un. Or le front est la gulgalta (le crâne), qui recouvre la mo'-ha stima'a (le cerveau caché), le niveau de « Tais-toi; ainsi en fut-il décidé dans la pensée »,

שהיא מחשבה הקדומה רעוא דכל רעוין. ועמ"ש בד"ה ועשית ציץ. גם הנצח נמשך מהגדולה בחי ולגדולתו אין חקר:

qui est la pensée primordiale, la Volonté de toutes les volontés. Voyez aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Tu feras un tsits ». De même, Netsa'h est attiré de la grandeur (Guedou-la), le niveau de « et Sa grandeur est insondable ».

31 ד וזהו מ"ש ברבות בראשית פיי"א [פרק י"א] משפטים פ"ל משל מעירוב והוצאה שברשות אחד אי"צ [אין צריך / אינו צריך] עירוב להוצאה כך כל העולם שלו הוא המכוון שההשפעה באה מבחינה

4. Et voici ce qui est dit dans le Midrach Rabba, Beréchit, chapitre 11, [et] Michpatim, chapitre 30 : la parabole de l'érouv et du transport d'objets enseigne que, dans un domaine unique, aucun érouv n'est nécessaire pour transporter des objets ; de même, « le monde entier est à Lui ». L'intention est que le flux provient d'un niveau

שלמעלה מחילוק רשויות שבסדר ההשתלשלות שמקיף כל העולמות בהשואה אחת וא"כ זהו גבוה מעליות העולמות שבשבת. וכנ"ל שבחינת א"ק [אדם קדמון] רעוא דכל רעוין גבוה מהשבת שהוא רק הפונה קדים כנ"ל.

qui se situe au-dessus de la division des domaines dans l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), et qui entoure tous les mondes de manière égale ; dès lors, cela est plus élevé que les élévations des mondes à Chabbat. Comme indiqué précédemment, le niveau d'Adam Kadmon, la Volonté de toutes les volontés, est plus élevé que Chabbat, qui n'est que « ce qui fait face à l'est (kadim) », comme indiqué précédemment.

ולכן המילה שהיא להיות גילוי מבחינה זו היא דוחה שבת שכל מלאכות שבת אינן נחשבות למלאכה כלל לגבי גילוי בחי' זו שהיא למעלה מחילוק רשויות כו':

C'est pourquoi la circoncision, qui consiste à révéler ce niveau, repousse Chabbat : car tous les travaux de Chabbat ne sont pas considérés comme des travaux face à la révélation de ce niveau, qui se situe au-dessus de la division des domaines, etc.

32 ה ועפ"ז [ועל פי זה] י"ל [יש לומר] עוד בפ"י על השמינית. שהם חיבור ויחוד ד' אותיות הוי' בארבעה אותיות שם אדני שהם היכל לשם הוי'

5. Selon cela, on peut expliquer encore «sur le huitième» : il s'agit de la jonction et de l'union des quatre lettres de Havaya avec les quatre lettres du Nom Ado-nai, qui constituent un sanctuaire (heikhal) pour le Nom Havaya.

וזהו ג"כ ענין שמנה בגדים של כה"ג [כהן גדול] ד' בגדי לבן שהם רחמים נמשכים מארבע אותיות שם הוי' וד' בגדי זהב נמשכים מד' אותיות שם אדני כו'

C'est également là le sens des huit vêtements du Grand Prêtre : les quatre vêtements blancs, qui relèvent de la miséricorde et procèdent des quatre lettres du Nom Havaya, et les quatre vêtements d'or, qui procèdent des quatre lettres du Nom Ado-nai, etc.

כי צ"ל ב' הבחינות עמ"ש בת"א [בתורה אור] פ' לך לך בענין מגן אברהם ועמ"ש בביאור ע"פ וכל בניך.

Car les deux niveaux sont nécessaires ; voir ce qui est écrit dans Torah Ohr, paracha Lekh Lekha, au sujet du «Bouclier d'Avraham», et ce qui est écrit dans l'explication du verset «Et tous tes enfants».

33 ולע"ל [ולעתיד לבוא] יהיה גילוי שם הוי' ממש וכמ"ש ולא יכנף עוד והיינו ע"י גילוי מבחי' שלמעלה מסדר ההשתלשלות דהיינו מה שיש ב' שמות הוי' ופסיק טעמא בגווייהו.

Et au Temps à venir, le Nom Havaya lui-même sera révélé, comme il est écrit : « [votre Maître] ne se cachera plus » ; cela se fera par une révélation provenant du niveau qui est au-dessus de l'ordre de l'hichtalchelout. En effet, il y a deux Noms Havaya, séparés par une pause.

ולע"ל [ולעתיד לבוא] יהי' [יהיה] גילוי שם הוי' שלמעלה מסדר ההשתלשלות ואזי והי' [והיה] הוי' לי לאלקים וזהו למנצח על השמינית קשר וחיבור ב' שמות הוי'.

Et au Temps à venir, le Nom Havaya qui est au-dessus de l'ordre de l'hichtalchelout sera révélé, et alors « Havaya sera pour moi Elokim ». C'est là le sens de « Au chef de chœur, sur le huitième » : le lien et l'union des deux Noms Havaya.

34 וזהו ענין הכנור של שמונת נימין וכ"ז [וכל זה] נמשך ע"י המילה שהיא העברת המסך המבדיל כו' ועמ"ש בפ' לך לך בד"ה והבדילה הפרוכת.

Tel est le sens de la harpe à huit cordes. Tout cela est attiré par la circoncision, qui consiste à écarter l'écran séparateur, etc. Voir aussi ce qui est écrit dans la paracha Lekh Lekha, dans le discours commençant par « Le rideau séparera ».

עוד יש להעיר לענין שני ווי"ן הנ"ל שהן תפארת ויסוד ממ"ש ברע"מ [ברע"א מהימנא] ר"פ תשא ע"פ העשיר לא ירבה מבואר שת"ת [שתפארת] נק' עשיר לפי שעולה עד הכתר וזהו אין עשיר אלא בדעת שת"ת [שתפארת] ודעת הכל אחד.

On peut encore relever, au sujet des deux vav mentionnés plus haut, qui sont Tiferet et Yessod, ce qui est écrit dans le Raaya Mehemna, au début de la paracha Tissa, à propos du verset : « Le riche ne donnera pas davantage ». Il y est expliqué que Tiferet est appelé « riche », parce qu'il s'élève jusqu'à Kéter. C'est là le sens de « nul n'est riche si ce n'est par la connaissance (Daat) », car Tiferet et Daat ne font qu'un.

והדל לא ימעט זהו צדיק היינו יסוד שנק' דל וזהו ענין יוסף יתום מאמו כי בינה רק עד הוד אתפשטת כו' א"כ מזה מובן מעלת מצוות דשבת בשני ווי"ן כו' :

« Et le pauvre ne donnera pas moins » : c'est le Tsadik, c'est-à-dire Yessod, qui est appelé « pauvre (dal) ». Tel est le sens du fait que Yossef est « orphelin de sa mère », car Bina ne s'étend que jusqu'à Hod, etc. On comprend donc de là la supériorité des mitsvot de Chabbat, [écrites] avec deux vav, etc.

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/tazria/4/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak